

Geschiedenis

Veldhospitaal Spaans leger

Het Spaanse leger komt in de 15e eeuw met het veldhospitaal. Dit is een plek die even wordt gebruikt als ziekenhuis. De naam ambulance komt van het Latijnse woord 'ambulare'. Dit betekent 'lopen' of 'reizen'. Een verplaatsbaar veldhospitaal werd afgekort tot ambulance.

Pestschuit Amsterdam

Ambulancevervoer bestaat al heel lang, met hele simpele middelen. De ziekenhuizen van vroeger gebruikten draagmanden en houten brancards. Als er veel mensen tegelijk ziek of gewond waren, werden er zelfs schepen ingezet zoals de pestschuit in Amsterdam.

Radarbrancard, rijtuigen en rijwielbrancards

In de 19e eeuw wordt voor het eerst een radarbrancard gebruikt. Dit is een brancard die met een veersysteem tussen twee grote wielen hangt. Ook worden voor het eerst rijtuigen en rijwielbrancards voor ziekenvervoer gebruikt.

Ambulance is voertuig

In het begin van de 20e eeuw worden de auto's uitgevonden. Vanaf dat moment worden er auto's gebruikt voor het vervoer van zieke en gewonde mensen. Deze auto's krijgen al snel de naam 'ambulance'.

Ziekenautomobielen

In 1907 komen in Nederland de eerste twee ambulances op de weg en er volgen snel meer. De auto's zijn van garages en taxibedrijven, die meestal een telefoon hebben. De huisarts helpt in die tijd ook mensen op straat en gebruikt daarvoor een ambulance. De ambulance heeft een eenvoudige uitrusting: een EHBO-trommel, een brancard, spalken en soms een zuurstofapparaat.

Steeds meer nieuwe ambulancediensten

Na de Tweede Wereldoorlog gebeuren er meer verkeersongelukken. Vooral op plekken waar gewonde mensen lang op hulp moeten wachten, komen nieuwe ambulancediensten. Iedere gemeente heeft een eigen spoednummer, 112 bestaat dan nog niet.

Telefoonnummers

Pas in 1990 werd er een telefoonnummer gebruikt dat in heel Nederland hetzelfde was: 0611. In 1997 verandert het nummer 0611 in 112. In veel Europese landen kun je dit nummer bellen en dan krijg je een hulpdienst aan de telefoon.

Meldkamer

In bijna alle regio's is er een gemeenschappelijke meldkamer. Dit betekent dat medewerkers van ambulancezorg, brandweer en politie gebruikmaken van dezelfde plek en telefoons.

De meldkamer is heel belangrijk. Hier komen de telefoontjes binnen als mensen 112 bellen. De MKA (afkorting meldkamer ambulancezorg) bepaalt of iemand ambulancezorg nodig heeft en hoe snel iemand zorg nodig heeft. Daarna zorgt de MKA ervoor dat de juiste (ambulance)zorg op het juiste moment en op de juiste plaats wordt gegeven. Soms helpt de MKA degene die belt door te zeggen wat je moet doen totdat de ambulance er is.

Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's)

De ambulancezorg in Nederland is verdeeld in Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's). Er zijn in Nederland 25 RAV-regio's.

In Nederland zijn zeven dagen per week 24 uur per dag ambulances en ambulancemedewerkers beschikbaar om ambulancezorg te kunnen geven. In 2017 waren er 790 ambulances. Maar er zijn niet de hele tijd 790 ambulances op de weg. Er zijn sommige ambulances nodig die reserve staan als er plotseling een grote ramp gebeurt en er zijn ambulances die gerepareerd moeten worden.

A1, A2 en B vervoer

In de gewone ambulance kunnen mensen op verschillende manieren vervoerd worden. Als iemand met spoed naar het ziekenhuis moet en de ambulance hard rijdt met sirenes heet dat een 'A1 vervoer'. Deze ambulance moet wel toestemming krijgen om de sirenes en blauwe lichten aan te doen!

Soms moet iemand wel naar het ziekenhuis, maar is hij niet in levensgevaar. De ambulance hoeft dan ook niet met een zwaailicht en sirenes te rijden. Dat noemen we 'A2 vervoer'.

Dan is er nog het 'B vervoer'. Dat is voor mensen die al ziek zijn en naar het ziekenhuis moeten voor een behandeling of naar een ander ziekenhuis verplaatst moeten worden. Hiervoor wordt dan gewoon een afspraak gemaakt. Ook deze ambulances rijden rustig, en zonder sirenes en zwaailichten.

Star of Life

De Star of Life is een heel bekend symbool en ziet eruit als een 6-puntige ster met in het midden een, wat we noemen, witte esculaap. Dit is het symbool voor spoedeisende hulp. De 6 punten van de ster staan voor de 6 punten die belangrijk zijn voor de ambulancezorg:

1. Herkennen van het medisch probleem
2. Alarmering
3. Uitruk (vertrek van de post)
4. Zorg ter plaatse
5. Zorg onderweg
6. Overbrenging van de patiënt naar bijvoorbeeld een ziekenhuis of woonadres

De slang in het midden is het symbool voor de geneeskunst. Omdat de slang zijn huid kan vervangen wordt hij 'herboren', net zoals patiënten die weer beter worden.

Weetjes & Feitjes

231 standplaatsen in 2017

Om de ambulances zo goed mogelijk over een gebied te verspreiden, heeft iedere RAV een aantal standplaatsen. In veel regio's is, zeker overdag, sprake van dynamische paraatheid. Dat betekent dat de ambulance na afloop van een ritje niet terug keert naar de plek waar hij vandaan kwam, maar dat hij op de weg blijft rijden. Bij een nieuwe rit is hij zo al op weg en heb je geen zogenoemde uitruktijd.

1.313.103 ambulance-inzetten in 2017

In 2017 hebben in Nederland 1.313.103 ambulance-inzetten plaatsgevonden. Het aantal inzetten is ten opzichte van 2016 met nauwelijks 150 inzetten afgenomen (0,01%)

Witte Kruis

Veel mensen denken dat de ambulances bij een ziekenhuis horen. Dat is niet zo. Er zijn veel verschillende organisaties die het ambulancevervoer regelen. Witte Kruis is er daar eentje van en het is zelfs de grootste ambulanceorganisatie van Nederland. De

organisatie zorgt voor ambulancezorg in vijf regionale ambulancevoorzieningen (RAV's) in Nederland. Dit zijn:

- RAV Haaglanden (HGL),
- RAV Kennemerland (KEN),
- RAV Noord-Holland Noord (NHN),
- RAV Noord- en Oost Gelderland (NOG),
- RAV Zeeland (ZLD).

Voor Witte Kruis werken ongeveer 830 medewerkers en we hebben 174 voertuigen. In de regio's waar Witte Kruis werkt, wonen ruim 4 miljoen mensen. Vanuit 34 ambulanceposten kunnen dag en nacht ruim 90 ambulances en Rapid Responders uitrijden om patiënten te helpen in die regio's.

Een Rapid Responder is een kleinere auto met 1 verpleegkundige. Doordat de auto wat kleiner is, kan hij ook sneller door het verkeer rijden en vooral drukke plekken makkelijker bereiken dan een grote ambulance.

Antwoorden Quiz (quiz is te vinden op de PP-presentatie)

1. Een uitzuigunit is een apparaat dat viezigheid uit de mond/keel van een patiënt haalt.
2. 15^e eeuw
3. Regionale Ambulance Voorziening
4. Meer
5. Alle antwoorden zijn goed